

Sygn. akt V CSK 413/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa R. H. H.
przeciwko M. W. i małoletniemu W. W., reprezentowanemu przez kuratora
procesowego J. S.,
o zaprzeczenie ojcostwa,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt XIII Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) przyznaje adwokat K.W. od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowego w W. kwotę 180,- (sto osiemdziesiąt) złotych, powiększoną o należny podatek VAT, za udzielenie małoletniemu pozwanemu W. W. nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w W., którym oddalono powództwo o zaprzeczenie ojcostwa. Sąd drugiej instancji podzielił twierdzenia zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że powód - jako osoba twierdząca, że to on, a nie mąż matki, jest ojcem dziecka – nie należy do kręgu osób legitymowanych do żądania zaprzeczenia ojcostwa. W skardze kasacyjnej powód zarzucił wydanie tego orzeczenia z naruszeniem art. 72, art. 33 w związku z art. 48, art. 45 w związku z art. 47, art. 48 i art. 8 ust. 2 Konstytucji oraz art. 7 i 8 Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., w związku z art. 91 Konstytucji, a także art. 233 k.p.c. w związku z art. 9 Konwencji o Prawach Dziecka. Na tej podstawie wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i orzeczenia Sądu pierwszej instancji oraz o przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania. W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany W. W. wniósł o jej odrzucenie, ewentualnie o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania bądź o jej oddalenie - w każdym zaś wypadku o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie występują przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Brak w niej zwłaszcza istotnego zagadnienia prawnego, na którego występowanie powołał się skarżący oraz oczywistej zasadności skargi.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w orzecznictwie rozumiany jest precedensowy problem z zakresu wykładni, występujący na tle wniesionej skargi, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy mogłoby przyczynić się do rozwoju prawa, służąc jako punkt odniesienia przy rozpoznaniu innych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 października 2010 r., I CSK 189/10, nie publ., z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, nie publ.). Powołując się na tę przesłankę, skarżący wskazał na konieczność wyjaśnienia, czy w świetle aktualnego stanu prawnego biologiczny ojciec dziecka jest legitymowany do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie

ojcostwa. Problem ten sformułowany został w skardze kasacyjnej w niejasny sposób. Jak można jednak sądzić na podstawie całości uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sprowadza się on do pytania, czy legitymacja osoby podającej się za biologicznego ojca może zostać oparta bezpośrednio na normach Konstytucji oraz ratyfikowanej umowy międzynarodowej (Konwencji o Prawach Dziecka).

Kwestia ta nie mieści się jednak w granicach istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zakres podmiotów legitymowanych do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa został określony jednoznacznie w art. 63 - 70 i art. 86 k.r.o. Rozszerzenie tego zakresu w oparciu o regulacje konstytucyjne lub międzynarodowe nie jest możliwe, ewentualne zaś niespójności pomiędzy treścią norm k.r.o. oraz Konstytucją i umowami międzynarodowymi mogą być wyłącznie przedmiotem kontroli Trybunału Konstytucyjnego. Problem ten leży natomiast poza zakresem kognicji sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego, co czyni przedstawione zagadnienie bezprzedmiotowym.

Skarżący nie wykazał także, by wniesiona skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta rozumiana jest jako ewidentna i kwalifikowana zasadność wniesionej skargi, możliwa do stwierdzenia bez potrzeby prowadzenia złożonych rozważań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. oraz z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi powód wskazał jedynie, że w sprawie nie występują jakiegokolwiek powody, które wykluczałyby przyznanie mu legitymacji czynnej. Tak lakoniczne twierdzenie nie daje jednak podstaw, by uznać, że w sprawie miał miejsce nadzwyczajny i szczególny stan, jakim jest oczywista zasadność skargi w opisanym wyżej rozumieniu. Niezależnie od tego, powołując się na tę przesłankę, przy jednoczesnym wskazaniu na istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący popada w sprzeczność. Nie jest bowiem możliwe, by w na tle wniesionej skargi występował problem prawny wymagający wypowiedzi Sądu Najwyższego, a zarazem, by ta sama skarga była w tym samym zakresie (związany z kwestią

legitymacji czynnej) zasadna w stopniu ewidentnym i możliwym do stwierdzenia w drodze prostych rozumowań.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu, o kosztach postępowania rozstrzygając na podstawie art. 98 § 1 i art. 109 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.